

1

HET GEWICHT VAN EEN NAAM

‘K o-ku-mo!’

Kuki schrok op en het kladblok met haar verhalen viel uit haar handen op de grond. De bladzijde die ze net had volgeschreven verdween tussen de andere, samen met het idee dat ze zojuist had bedacht om haar heldin weer uit een gevaarlijke situatie te krijgen.

Alleen haar tante noemde haar bij haar volledige naam. Alle andere mensen noemden haar gewoon Kuki.

Kuki sprong van haar bed en liep snel naar de keuken. Wat had ze nu weer verkeerd gedaan?

Sinds ze bij dokter D waren ingetrokken, kwam zijn zus vaak langs en bleef dan ongevraagd rondhangen. De gezellige tijd waarin zij alleen met haar moeder in hun kleine appartement woonde, was voorgoed voorbij. Kuki was blij dat haar moeder na zoveel jaar een nieuwe man had gevonden, maar toch werd ze af en toe boos omdat

ze daarmee hun hele leven op zijn kop had gezet.

‘Wat is er, tante?’ vroeg ze voorzichtig toen ze haar hoofd de warme keuken in stak. Haar ogen begonnen meteen te tranen van de doordringende, pittige palmolie-wolken die daar hingen. Tante Bisola zat op een kruk aan de keukentafel, met een glanzende *gèle* die heel nauwkeurig rond haar hoofd was gebonden. Haar armen en nek hingen vol met glinsterende sieraden.

‘Je moeder is zwanger en zou moeten rusten,’ zei ze. ‘Waarom ben je niet hier in de keuken om haar te helpen? Daar ben je oud genoeg voor! Snel, snij een *bataat* in plakken – twee per persoon.’

Kuki keek opzij naar haar moeder, die bij de gootsteen groenten waste. Ze moest haar armen strekken om bij de kraan te komen, want haar buik zat in de weg.

Mama rolde met haar ogen en gaf Kuki een knipoog. ‘Ik heb Kuki gezegd dat ze even wat rust moest nemen, ze heeft een zware week op school achter de rug,’ zei ze.

Helaas was dat zo’n beetje het ergste wat ze had kunnen zeggen.

Tante Bisola draaide zich meteen om naar Kuki om haar eens goed te bekijken. ‘Voel je je zwak?’ vroeg ze, en ze kneep haar ogen tot spleetjes.

Kuki schudde snel haar hoofd. ‘Ik voel me prima. Ik zal meteen de *bataat* pakken,’ zei ze. Hopelijk was het

gesprek daarmee ten einde. Haar tante was zich namelijk al raar gaan gedragen vanaf het moment dat ze hoorde dat Kuki als baby ziek was geweest, en ze als klein meisje een keer was flauwgevallen. Nu vroeg tante Bisola haar aan de lopende band hoe ze zich voelde.

Kuki haastte zich naar een kleine opslagruimte aan de andere kant van de keuken en pakte een bataat.

Toen ze terugkwam, zag ze haar tante in de glinsterende handtas rommelen die ze op schoot had gezet. ‘Ik heb trouwens iets voor jullie allebei,’ zei ze.

Ze haalde een zwart, plastic zakje tevoorschijn en scheurde het open. Er viel een in verfrommelde kranten gewikkeld pakketje uit, dat met een metalen gerinkel op tafel kletterde. Ze pelde de lagen krant weg tot er een vreemd hoopje zichtbaar werd van kettingen en armbanden versierd met veren en kleurige draden.

‘Dit is bescherming, voor jullie allebei,’ zei tante Bisola. ‘Het zijn speciale amuletten die aan elkaar zijn gesmeed door een beroemde *babalawo* die me door een vriendin werd aanbevolen.’

‘Ben je naar een *babalawo* gegaan?’ vroeg mama met zulke grote ogen dat het even leek alsof ze zo uit haar hoofd konden vallen. ‘Allemachtig, Bisola, waarom zou je naar een of andere schimmige *juju*-figuur gaan voor dit soort dingen?’

‘Hij was geen schimmige figuur,’ zei tante Bisola nogal fel. ‘Hij had een heel gewoon kantoor dat netjes was opgeruimd. Hij is een heel moderne babalawo.’

‘Dat is mogelijk nog erger,’ zei mama, die haar handen op haar heupen zette. ‘Je moet zulke mensen geen klandizie geven. Zo hou je alleen maar die bijgelovige onzin in stand. Ik heb je al zo vaak gezegd dat wij geen bescherming nodig hebben! We zijn in orde en gezond, en er zal ons niets gebeuren.’

Kuki stak haar hand uit om een van de armbanden te pakken. Er waren dunne, rode draden sierlijk door een ketting heen geweven, en er was een klein belletje in het midden bevestigd. Het sieraad zag er best mooi uit; ze had zoiets nooit eerder gezien.

‘Kuki! Raak die zooi niet aan,’ riep haar moeder uit.

Maar Kuki’s vingers waren al in de lucht blijven steken.

Er was iets aan de prachtige armband wat opeens verkeerd voelde, alsof het te fel was, te scherp. Ze huiverde. Waren deze dingen dan echt juju?

‘Ga alsjeblieft naar je kamer, Kuki. Ik wil even met je tante praten,’ zei mama.

‘*Abn-abn*, je moet deze dingen serieus nemen, Grace,’ zei tante Bisola. ‘Waarom ben je toch zo eigenwijs? En hou op dat kind Kuki te noemen! Spreek haar hele naam uit: K-o-k-u-m-o! Herinner haar er elke dag weer aan dat ze niet zal sterven.’

Haar woorden sneden als messen door de lucht en Kuki kromp ineen. Niet omdat ze bang was dat ze dood zou gaan. Ze voelde zich sterk en vol leven, en net als haar moeder had ze niets op met dat bijgeloof. Maar haar naam – die betekende ‘deze zal niet sterven’ – was een akelige herinnering voor haar moeder aan de tijd vlak na haar geboorte, toen Kuki ziek was geweest en wekenlang in het ziekenhuis had moeten blijven.

Kuki zuchtte. Had ze maar nooit zo’n gewichtige naam gekregen, zo doorspekt met angst en zorgen. Haar vader had hem aan haar gegeven, maar niet veel later had hij hen in de steek gelaten.

Terwijl ze naar de deur schuifelde, keek Kuki nerveus over haar schouder.

Haar moeder stond erbij alsof ze zojuist een kopje zeer geconcentreerde en bittere *agbo* had gedronken voor een malaria-aanval. ‘Kuki hoeft daar niet aan te worden herinnerd,’ zei ze. ‘Ze wéét het!’ Mama pakte haar mes en hakte de stengels in één felle beweging van de bladeren af. ‘Bisola, ik zou het fijn vinden als je zulke dingen niet meebrengt dit huis in.’

‘Grace, wees toch eens verstandig,’ zei tante Bisola. ‘Je bent in verwachting en kwetsbaarder dan ooit. Je moet jezelf beschermen.’

Kuki stond in de gang, buiten het zicht, en haar vingers

knepen haar t-shirt fijn. Tante Bisola sprak met zachte stem, alsof ze vriendelijk en geruststellend probeerde te zijn, maar haar woorden waren vlijmscherp.

‘Bisola, je moet zo onderhand toch wel weten dat ik niet geloof in die oude volksverhalen over boze geesten, die Abiku, die families tergen en kinderen kwaad doen. En zelfs al zou ik er wel in geloven, dan nog is Kuki nu bijna dertien. Ze is het levende bewijs dat we alles hebben overwonnen en er sterker uit zijn gekomen. Er zal ons, Kuki en deze baby niets gebeuren!’

2

MOJI

Onderweg naar school telde Kuki haar stappen. Het was niet ver, een paar straten maar, maar ze wilde weten wanneer ze halverwege was, vanaf welk moment ze dichterbij school was dan bij het huis van dokter D. Ze had besloten dat ze pas vanaf het middenpunt nerveus mocht worden.

Ze had een hekel aan haar nieuwe school.

De andere leerlingen daar negeerden haar gewoon. Op haar eerste dag, nu al weken geleden, waren een paar kinderen nog best aardig tegen haar geweest. Maar dat had ze verpest door zo ongelooflijk zenuwachtig te zijn dat ze alleen wat korte antwoorden had kunnen geven die óf heel onvriendelijk óf gewoon heel stom hadden geklonken. Ze kromp ineen als ze terugdacht aan die eerste dag. Waarom was ze altijd zo verlegen in een nieuwe situatie? En waarom was haar moeder niet gewoon in hun oude

appartement vlak bij haar oude school blijven wonen? Ze had nooit erg veel vrienden gehad, maar daar had ze Nkechi tenminste nog. Nkechi, die altijd aan het tekenen was. Ze hadden elkaar min of meer gevonden doordat ze de enige twee waren die tijdens de pauze in het klaslokaal bleven zitten.

Kuki zuchtte.

Ze kwam net bij de hoek van de straat waar het flatgebouw stond toen een tergend schrill geluid van een roestig hek haar zo liet schrikken dat ze bijna van de stoep viel. Een zacht kreetje ontglipte haar op hetzelfde moment dat er een hap naar lucht klonk van het lange meisje dat door het hek naar buiten kwam. Het meisje had haar herkend.

Kuki wist ook wie zij was – Moji, de luide, populaire meid uit haar klas.

In eerste instantie schoten Moji's ogen bijna angstig heen en weer de straat in, alsof ze zich ervan wilde verzekeren dat Kuki alleen was. Vervolgens trok haar gezicht samen tot een boze grimas.

'Hoi,' mompelde Kuki nogal ongemakkelijk voordat ze zich de hoek om haastte. Had ze maar superkrachten zodat ze in rook kon opgaan! Ze was de hele dag toch al zo goed als onzichtbaar in de klas, dus waarom nu niet? Ugh, en nu was ze de tel kwijtgeraakt en had ze geen idee meer hoeveel stappen ze had gezet. Dan moest ze morgen maar opnieuw tellen.

‘Wacht!’ klonk Moji’s stem achter haar.

Kuki ging langzamer lopen en keek behoedzaam over haar schouder. Riep Moji dat tegen haar?

Moji haalde haar in. ‘Woon je in de buurt?’

Kuki knikte. ‘Verderop in de straat.’

‘Hoe komt het dat ik jou hier nooit eerder heb gezien, dan?’ vroeg Moji bijna beschuldigend, alsof Kuki opzettelijk informatie voor haar had achtergehouden.

‘Ik woon hier nog niet zo lang.’

Moji bleef een poosje stil.

Kuki vroeg zich af of ze iets moest zeggen. Ze dacht koortsachtig na over iets wat interessant genoeg zou kunnen zijn, maar zoals gebruikelijk veranderden haar gedachten in een soort soep en werden haar lippen gevoelloos van de zenuwen. Moji was zo’n meid die altijd omringd werd door een hele groep. Ze zei altijd wel iets grappigs, en vaak op luide toon. Een beetje te luid en opschepperig, als het aan Kuki lag. Ze was eigenlijk altijd een beetje bang geweest voor Moji.

‘Heb je nog geen vrienden?’ vroeg Moji.

‘Eh...’ Kuki slikte. Oké, dit was echt gênant aan het worden.

‘Blijf maar bij mij in de buurt, ik regel wel wat vrienden voor je.’

‘O, eh... dank je,’ mompelde Kuki. Waar kwam dat

vandaan? En waarom zou Moji ineens aardig willen zijn tegen haar? Ze had haar tijdens de les nog nooit zien staan. Moji had inderdaad wel een hoop vrienden. Het zou best fijn zijn om...

‘Mijn tas is te zwaar,’ zei Moji, en ze bleef abrupt staan. Ze gooide haar tas van haar schouder op de grond.

Kuki bleef staan en wachtte af.

‘Kun je me niet even helpen?’ vroeg Moji haar. Ze staarde Kuki nu aan met een doordringende, vragende blik. De lucht om hen heen voelde opeens gespannen.

‘Helpen? Waarmee?’ vroeg Kuki.

‘Met mijn tas dragen, wat anders?’ zei Moji nogal geergerd.

‘O. Eh... oké?’ Kuki pakte de tas van de grond en hing hem over haar schouder, waar haar eigen tas ook al hing.

‘Dat is heel aardig van je,’ zei Moji. Nu klonk haar stem ineens mierzoet, nog zoeter dan overrijpe cashewnoten. ‘In welk huis woon je eigenlijk?’

‘Het lichtgroene, helemaal aan het einde van de straat. Nummer veertien,’ antwoordde Kuki.

Moji knikte. ‘En wat doe je na school zoal?’

‘O, niks bijzonders...’

‘Je kunt bij ons komen zitten. We zijn van plan om later deze week naar het strand te gaan.’

‘O, dat zou...’

‘Hoi, Tai!’ riep Moji ineens. ‘Ik wist wel dat dat jouw grote kop was zodra ik hem om de hoek zag komen!’ Ze stak de straat over en sloot aan bij een groep kinderen die dezelfde blauwe uniforms droegen als zij. De jongen die blijkbaar Tai heette kreeg een boks van Moji en daarna omhelsde ze een van de meisjes in het groepje.

Kuki bleef staan. Ze wist niet wat ze moest doen. Zou Moji ook weer terugkomen? Moest ze achter haar aan gaan? Moest ze ook maar met dat groepje meelopen?

De groep kinderen was al bijna uit het zicht verdwenen voor ze langzaam achter hen aan sjokte. Moji’s tas op haar rug was even zwaar als de gedachten die in haar hoofd rondtolden.

Moji had niet één keer achteromgekeken.

3

SCHOOL EN ANDERE KOPZORGEN

Kuki liet haar hoofd hangen toen ze zag dat het lokaal al bijna halfvol was. Ze wist niet goed wat ze erger vond: niet worden gezien of worden aangestaard door al die verveelde ogen.

Ze had gehoopt dat er zo vroeg op de ochtend nog niet heel veel kinderen zouden zijn, maar Moji was al omringd door haar gebruikelijke groepje bewonderaars: Bunmi, Jenny en Faith. Zoals altijd liep ze weer ergens over op te scheppen. Kuki glipte langs Moji en liet de tas zo onopvallend mogelijk onder haar tafel op de grond ploffen. Maar net toen ze zich naar haar eigen stoel haastte, hoorde ze iemand achter haar grinniken en snuiven. Gevolgd door de luide stem van Joe, die riep: ‘O wauw, Moji, heb je nu iemand die je tas voor je draagt? Zo hé, echt stoer! Respect!’ Hij liep langs de tafels en stak zijn vuist naar voren zodat Moji hem een boks kon geven. Moji zat er heel zelfingenomen bij te kijken.

Kuki liet zich op haar stoel zakken. Ze zag dat Bunmi en Jenny haar vreemd aanstaarden. Faith had haar ogen tenminste neergeslagen, dacht Kuki. Soms geloofde ze dat Faith misschien nog wel aardig zou kunnen zijn als ze niet altijd maar om Moji heen hing. Ze had een paar keer vriendelijk naar haar gelachen en hallo gezegd.

Het eerste vak van vandaag was wiskunde.

Moji kreunde gefrustreerd toen mevrouw Chukudi de klas binnenkwam. ‘Het huiswerk was zo irritant dat ik het niet heb gemaakt,’ hoorde Kuki haar fluisteren.

Kuki was goed in wiskunde. Eerlijk gezegd was ze goed in bijna alle vakken, behalve in de sportieve dingen, want daar mocht ze niet aan meedoen. Ze had nu al de zenuwen voor de gymles aan het einde van de dag. Als klein meisje was ze een keer flauwgevallen, en dat was precies tijdens gym gebeurd. De dokter had een aantal tests gedaan en haar vervolgens vrijstelling gegeven voor sport. Toen ze naar deze nieuwe school zou gaan, had Kuki haar moeder gesmeekt om haar hier wel met de gymlessen te laten meedoen, maar dat had mama geweigerd.

‘Maar mam, ik ben sinds mijn zesde niet meer flauwgevallen!’ had ze geroepen. ‘Ik ben helemaal in orde!’

‘Dat weet ik, Kuki!’ Haar moeder had haar schouders opgehaald. ‘Maar dit is op doktersvoorschrift, daar kan ik niets aan veranderen.’

Kuki wist dat haar moeder zich zorgen om haar maakte, net als toen ze vlak na haar geboorte ziek was geweest. Ze kon wel zeggen dat ze niet bijgelovig was, maar misschien dacht ook zij nog regelmatig aan de betekenis van Kuki's naam.

Op deze nieuwe school was ze dus meteen weer dat rare buitenbeentje geweest dat op de bank moest blijven zitten en moest toekijken terwijl de anderen rondrenden en leuke dingen deden. En van de gymleraren moest ze altijd erbij blijven en toekijken. *Zelfs als je niet meedoet op het veld, kun je nog steeds een onderdeel zijn van het team!* Elke keer als ze dat hoorde, rolde Kuki met haar ogen. Ze hoorde bij geen enkel team en kijken hoe de anderen wel een team vormden, zou daar weinig verandering in brengen. Het stomste was wel wanneer ze van de leraar moest helpen. *Breng me dat net even, Kuki! Gooi die bal terug in het veld, Kuki!* Het was zooo saai.

En vandaag zou het niet anders zijn.

‘Kuki is vandaag de scheidsrechter!’ zei meneer Lawal, de gymleraar. Kuki zuchtte. Scheidsrechter zijn was misschien nog wel het ergste van alles. De andere kinderen werden alleen maar kwaad op haar.

Kuki blies op de fluit en stak haar arm in de lucht. Vanuit haar ooghoek zag ze ineens een groot, rond ding op haar afkomen. Voor ze ook maar iets kon doen, voelde ze een felle pijnscheut door haar hoofd gaan.

Er werd druk gegiecheld en ze zag Moji en haar vrienden met elkaar smoezen. Het was duidelijk dat iemand haar expres met de bal had geraakt.

‘Wat is daar aan de hand? Iedereen weer terug op zijn plek!’ Meneer Lawals stem echode door de gymzaal en iedereen verspreidde zich meteen weer. Kuki wreef over haar hoofd en deed haar best om niet in tranen uit te barsten.

Nadat de les voorbij was, holde ze opgelucht de zaal uit. Ze had weer een hele week school achter de rug en nu was het weekend! Alleen betekende dat ook dat tante Bisola vanavond weer zou komen. Ze kwam altijd op vrijdagen. Dokter D had zijn zus gevraagd om ’s weekends bij hen te logeren en te helpen tot aan mama’s bevalling.

Kuki zuchtte diep. Ze wist niet goed wat ze vervelender vond: school door de week of tante Bisola in het weekend.

Opeens hoorde ze rennende voetstappen in de gang achter haar. Ze keek om en hapte nerveus naar adem toen ze zag dat het Moji was die met een schrift naar haar zwaaide.

Verbijsterd bleef Kuki staan. Was ze haar schrift vergeten, soms?

‘Hier,’ zei Moji, en ze drukte Kuki het schrift in haar handen. ‘Kun jij mijn wiskundehuiswerk voor me doen? Ik heb een hekel aan vergelijkingen.’